

Vergaderjaar 2024–2025

36 600 X

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Defensie (X) voor het jaar 2025

Nr. 69

BRIEF VAN DE MINISTER EN STAATSSECRETARIS VAN DEFENSIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 11 december 2024

Op 7 november jl. heeft u ons gevraagd een geanonimiseerde reactie te geven op een ontvangen schrijven van een advocatenkantoor d.d. 14 oktober 2024. In dit schrijven wordt een kwestie aangekaart omtrent de Verklaring van Geen Bezwaar (VGB) voor Ruslandspecialisten die werkzaam zijn voor Defensie (kenmerk 2024Z16565/2024D42572).

Graag verwijs ik u naar onze eerdere beantwoording op Kamervragen (kenmerk 2023Z10010) van de leden Boswijk en Krul (beiden CDA) over de wervingscampagne van Defensie, en de aanvullende vragen van lid Krul (kenmerk 2023Z16306) naar aanleiding van het artikel in de NRC «Russische familie? Dan wordt een baan bij defensie heel lastig». Kamervragen worden altijd met de grootste zorgvuldigheid beantwoord. Het grote aantal documenten dat op basis van het verzoek Wet open overheid is aangeleverd, waaraan schrijver refereert, geeft daar uiting aan.

In reactie op het schrijven melden wij u, conform de eerdere beantwoording van de hierboven genoemde Kamervragen, dat er binnen Defensie geen specifiek beleid wordt gevoerd ten aanzien van personen met een dubbele nationaliteit en/of vertrouwensfunctionarissen met Russische banden. Wij hechten eraan dat hier nogmaals te benadrukken. Van dergelijk beleid is ook geen sprake bij de uitvoering van veiligheidsonderzoeken door de Unit veiligheidsonderzoeken, een samenwerkingsverband van de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) en de Militaire Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (Ministerie van Defensie).

Het veranderende geopolitieke speelveld heeft een directe impact op het geheel van beveiligingsmaatregelen binnen Defensie en kan eveneens een rol spelen binnen het wegingskader bij de uitvoering van de veilig-

heidsonderzoeken. Voorop staat dat ieder veiligheidsonderzoek maatwerk is. Het gaat om een individuele weging van kwetsbaarheden van een persoon in relatie tot het uitoefenen van een specifieke vertrouwensfunctie waarbij verschillende facetten, indicatoren en criteria een rol kunnen spelen. Door het hanteren van beleidsregels (Stcrt 2020, nr. 59646) waarin de te beoordelen criteria door de Ministers van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en Defensie zijn vastgelegd en waaraan ook de rechter kan toetsen, wordt voorkomen dat, hoewel het steeds maatwerk is, er sprake is van willekeur.

In zijn algemeenheid kan worden gesteld dat veiligheidsonderzoeken worden uitgevoerd op basis van de Wet op de veiligheidsonderzoeken (Wvo). Artikel 7, tweede lid, van de Wvo bepaalt welke gegevens worden beoordeeld in het kader van een veiligheidsonderzoek. In de «Leidraad persoonlijke gedragingen en omstandigheden» wordt aangegeven dat bij het onderkennen van kwetsbaarheden in het veiligheidsonderzoek niet alleen persoonlijke gedragingen maar ook omstandigheden (opgenomen in de Beleidsregel veiligheidsonderzoeken 2021) worden betrokken. Verder geldt dat personeel met een vertrouwensfunctie, verplicht is om gewijzigde persoonlijke omstandigheden te melden bij de MIVD. Het gaat daarbij in ieder geval om:

- a) gewijzigde financiële omstandigheden die tot financiële problemen kunnen leiden;
- b) justitiële antecedenten;
- c) wijzigingen over medebewoners (denk bijvoorbeeld aan het opnemen van (Oekraïense) vluchtelingen);
- d) een nieuwe partner.

In de jaarverslagen van de AIVD en MIVD wordt jaarlijks gerapporteerd over het aantal uitgevoerde veiligheidsonderzoeken en het totaal aantal weigeringen en intrekkingen van VGB's. Over individuele casuïstiek kunnen wij geen uitspraken doen. Indien een veiligheidsonderzoek onvoldoende waarborgen oplevert dat een (kandidaat-)vertrouwensfunctionaris onder alle omstandigheden de uit de vertrouwensfunctie voortvloeiende plichten getrouwelijk zal volbrengen, prevaleert het belang van de nationale veiligheid boven het persoonlijk belang van betrokkene, ondanks de verregaande consequenties voor betrokkene.

De Minister van Defensie,
R.P. Brekelmans

De Staatssecretaris van Defensie,
G.P. Tuinman